

**ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΣΤΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ Ε.Α.Ε. ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2025-2026**

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η διαμόρφωση των Οδηγιών για τη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας στα Γυμνάσια Ε.Α.Ε. βασίζεται στο **Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο** από Γ' Δημοτικού έως Γ' Γυμνασίου (ΥΑ 141417/Δ2/02-09-2016, ΦΕΚ 2871/τ.Β'/09-09-2016), λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα ισχύοντα διδακτικά βιβλία και άλλες πηγές εγκεκριμένου εκπαιδευτικού υλικού.

Το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις ξένες γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) προδιαγράφει τους προσδοκώμενους στόχους και οργανώνει τη γλωσσική ύλη (π.χ. τα γραμματικά και λεξιλογικά στοιχεία) βάσει επικοινωνιακών γλωσσικών ικανοτήτων που αναμένεται να κατακτήσουν οι μαθητές/-ήτριες κατά επίπεδο γλωσσομάθειας σύμφωνα με την εξάβαθμη κλίμακα του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ)¹. Για τον λόγο αυτό, το ΕΠΣ-ΞΓ περιλαμβάνει **γενικούς και επιμέρους δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας**, οι οποίοι συνίστανται σε αναλυτικές δηλώσεις σχετικά με τις δράσεις ή ενέργειες που αναμένεται να είναι σε θέση να κάνουν οι μαθητές/-ήτριες σε κάθε επίπεδο, προκειμένου να θεωρούνται επαρκείς χρήστες της γλώσσας στο εν λόγω επίπεδο. Η κάθε δήλωση είναι ένας «περιγραφικός» δείκτης (περιγραφητής) της επικοινωνιακής επάρκειας των μαθητών/-τριών.

Οι δείκτες (περιγραφητές) του ΕΠΣ-ΞΓ είναι σύστοιχοι με τους δείκτες του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ/CEFR)² του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ) και αφορούν τα επίπεδα γλωσσομάθειας από το Α1 μέχρι το Β2. Σύμφωνα με το ΕΠΣ-ΞΓ, τα αναμενόμενα επίπεδα γλωσσομάθειας για την Αγγλική Γλώσσα βάσει των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας στο **Γυμνάσιο** είναι τα ακόλουθα:

Α' τάξη	επίπεδο Α2-/Β1-
Β' τάξη	επίπεδο Β1-/Β1+
Γ' τάξη	επίπεδο Β1+/Β2-

Με την εφαρμογή του ΕΠΣ-ΞΓ προωθείται μία μετατόπιση στην ξενόγλωσση εκπαίδευση από την υλικοκεντρική και τη δασκαλοκεντρική στη μαθησιοκεντρική και τη μαθητοκεντρική προσέγγιση, η οποία αφορά τον τρόπο οργάνωσης του διδακτικού/μαθησιακού αντικειμένου της ξένης γλώσσας και της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας, κοινό για όλες τις ξένες γλώσσες. Η προσοχή του/της εκπαιδευτικού στρέφεται από την «κάλυψη της ύλης» του μαθήματος στον ίδιο/στην ίδια τον/την μαθητή/-ήτρια και συγκεκριμένα από το «τι θα διδαχθεί» στο «τι θα μάθει» ο/η μαθητής/-ήτρια. Με άλλα λόγια, το ενδιαφέρον του/της εκπαιδευτικού στρέφεται στο πώς μπορεί να βοηθήσει τον/την μαθητή/-ήτρια να πράξει γλωσσικά αξιοποιώντας όλες τις πηγές νοηματοδότησης που του παρέχονται μέσα από επικοινωνιακές γλωσσικές δραστηριότητες, ώστε να αποκτήσει σχετική επάρκεια για να επικοινωνεί ικανοποιητικά μέσω της ξένης γλώσσας στη συγκεκριμένη περίπτωση επικοινωνίας ή στο συγκεκριμένο συγκεκριμένο πλαίσιο.

¹ Τα επίπεδα γλωσσομάθειας, όπως ορίζονται από το ΣτΕ, κατηγοριοποιούνται σε τρία βασικά επίπεδα (Α, Β και Γ) και έξι υπο-επίπεδα (Α1, Α2, Β1, Β2, Γ1 και Γ2). Βλ. και <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/level-descriptions>.

² Council of Europe (2001). Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). Βλ. και <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>.

Το ΕΠΣ-ΞΓ, ως Πρόγραμμα Σπουδών (curriculum) και όχι ως Αναλυτικό Πρόγραμμα (syllabus), περιγράφει τους **προσδοκώμενους στόχους**, δηλαδή το **τι** πρέπει να ξέρει και να κάνει ο μαθητής/-ήτρια μετά το τέλος της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας, και όχι το **πώς** αυτοί θα επιτευχθούν. Δηλαδή προδιαγράφει τα στοιχεία του γνωστικού αντικείμενου που θα διδαχτούν και όχι το **πότε** ή το **πώς** θα διδαχτούν αφού οι μέθοδοι, οι τεχνικές διδασκαλίας, ο επιμερισμός της ύλης, κ.λπ. καθορίζονται από παράγοντες που έχουν άμεση σχέση με τους/τις μαθητές/-ήτριες, τους εκπαιδευτικούς και τα διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης. Το ΕΠΣ-ΞΓ αποτελεί ένα πλαίσιο αναφοράς, βάσει του οποίου οι μαθητές/-ήτριες μπορούν, με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού, με προσωπική μελέτη και εξωσχολική ενασχόληση, να εμπλακούν στη διαδικασία μάθησης.

Επιπλέον, το ΕΠΣ-ΞΓ περιγράφει τις γνώσεις και τις επικοινωνιακές δεξιότητες που πρέπει να αποκτηθούν **κατά επίπεδο γλωσσομάθειας**, όχι **κατά τάξη**, εφόσον οι μαθητές/-ήτριες σε μια συγκεκριμένη τάξη δεν είναι μια συμπαγής ομάδα με τα ίδια χαρακτηριστικά. Οι έφηβοι διαφέρουν μεταξύ τους σε ωριμότητα, εμπειρίες και ενδιαφέροντα. Έτσι μπορεί να μάθουν διαφορετικά πράγματα και με διαφορετικούς ρυθμούς. Ακολουθώντας αυτή τη φιλοσοφία, επιδιώκεται να δίνεται η δυνατότητα να προσαρμόζεται η διδακτική/μαθησιακή διαδικασία στα επίπεδα γλωσσομάθειας και στις ανάγκες των μαθητών/-τριών κάθε τάξης με την εφαρμογή της εξατομικευμένης μάθησης και των τεχνικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας.

Σε αντίθεση με προηγούμενα προγράμματα σπουδών για τις ξένες γλώσσες, το ΕΠΣ-ΞΓ επιδιώκει να «απεγκλωβίσει» τον/την εκπαιδευτικό από τη στενή καθοδήγηση σχετικά με το τι θα διδάξει τότε και πώς αποκλειστικά από το εγχειρίδιο της τάξης ή ένα κανονιστικό αναλυτικό πρόγραμμα. Τα **διδασκτικά βιβλία** μπορούν να αξιοποιούνται ως ένα εργαλείο μεταξύ άλλων διδακτικών μέσων και πόρων που χρησιμοποιεί ο/η εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους γενικούς και ειδικούς διδακτικούς στόχους, καθώς δεν είναι δυνατόν αφ' εαυτών να καλύψουν τις ιδιαίτερες ανάγκες μιας συγκεκριμένης τάξης μαθητών/-τριών και να αποτελέσουν τη βάση για διαφοροποιημένη διδασκαλία που λαμβάνει υπόψη τα ατομικά χαρακτηριστικά των μαθητών/-τριών.

Αξίζει να σημειωθεί πως τα διδασκτικά βιβλία που χρησιμοποιούνται επί του παρόντος για την Αγγλική Γλώσσα έχουν εκπονηθεί προγενέστερα του ΕΠΣ-ΞΓ και συνεπώς δεν συνάδουν τη φιλοσοφία και τη λογική του ΕΠΣ-ΞΓ και στηρίζονται σε διαφορετικές γλωσσοδιδασκτικές προσεγγίσεις. Ειδικότερα, δεν υπάρχει πλήρης αντιστοίχιση των προσδοκώμενων στόχων (των περιγραφικών δεικτών) του ΕΠΣ-ΞΓ, όπως π.χ. αυτών για τη διαμεσολάβηση, με τις επικοινωνιακές γλωσσικές δεξιότητες που καλλιεργούν τα υφιστάμενα εγχειρίδια ξένων γλωσσών. Οι δεξιότητες αυτές ακολουθούν εν μέρει το σκεπτικό του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEFR, 2001), δεν μετουσιώνουν όμως τους στόχους του ΕΠΣ-ΞΓ σε συγκεκριμένες δραστηριότητες στα εγχειρίδια. Ωστόσο, εφόσον οι στόχοι του ΕΠΣ-ΞΓ δεν εξυπηρετούνται από τα συγκεκριμένα εγχειρίδια επαφίεται στον/στην εκπαιδευτικό η χρήση κατάλληλου υλικού στο μέτρο του δυνατού.

Με βάση τα παραπάνω, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να χρησιμοποιεί το ΕΠΣ-ΞΓ ως **εργαλείο** για να διαμορφώσει αρχικά τους ειδικούς στόχους της διδασκαλίας του/της και στη συνέχεια να οργανώσει το μαθησιακό αντικείμενο, να σχεδιάσει δραστηριότητες και διδασκτικά σενάρια, να παραγάγει εκπαιδευτικό υλικό προκειμένου να προωθήσει τους προσδοκώμενους στόχους του ΕΠΣ-ΞΓ. Γενικότερα, μπορεί να αξιοποιήσει το ΕΠΣ-ΞΓ ως βάση για να αναπτύξει το δικό του/της **αναλυτικό πρόγραμμα**, να προγραμματίσει το διδασκτικό του/της έργο και να οργανώσει τη μαθησιακή διαδικασία, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών του/της, αξιοποιώντας κατάλληλα τη διαφοροποιημένη διδασκαλία και τις ΤΠΕ.

Ως αφετηρία της παραπάνω διαδικασίας, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει τους **αναλυτικούς**

δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας του ΕΠΣ-ΞΓ, οι οποίοι ως σαφείς **περιγραφικοί δείκτες** για κάθε επιμέρους επικοινωνιακή δραστηριότητα ή ικανότητα και για κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας, κοινοί για όλες τις γλώσσες που παρέχει το ΕΠΣ-ΞΓ, αποτελούν τη βάση για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας αλλά και για τη διαμόρφωση της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ) ΤΟΥ ΕΠΣ-ΞΓ

Οι παρακάτω **περιγραφικοί δείκτες** για κάθε επιμέρους επικοινωνιακή δραστηριότητα ή ικανότητα και για κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας του ΕΠΣ-ΞΓ προτείνεται να αξιοποιηθούν σε προαιρετική βάση και οι αντίστοιχες διδακτικές ώρες μπορούν να διατεθούν από τον/την εκπαιδευτικό για εμβάθυνση ή εξειδίκευση, ανάλογα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών:

Επίπεδο Γλωσσομάθειας A2 Αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
4. «να συνάγουν τη στάση του συντάκτη ενός κειμένου ερμηνεύοντας απλά γλωσσικά στοιχεία, π.χ. τη χρήση των επιθέτων»
5. να έχουν βασική επίγνωση του αντωνυμικού συστήματος και του κλιτικού παραδείγματος πολύ συχνών ρημάτων
6. να έχουν βασική επίγνωση των μορφολογικών χαρακτηριστικών ουσιαστικών και επιθέτων (γένος, πτώση, αριθμός) και της γραμματικής συμφωνίας σε απλές ονομαστικές φράσεις
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
5. «να αποδίδουν το γενικό νόημα ενός ή περισσότερων σύντομων κειμένων ή να συνοψίζουν τα κύρια σημεία του/τους, αξιοποιώντας γλωσσικά στοιχεία (λεξικά και γραμματικά) που χρησιμοποιούνται σε αυτό/αυτά»
ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
4. «να δίνουν στην ξένη γλώσσα περιφραστικούς ορισμούς εννοιών που τους δίνονται στα ελληνικά»
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
2. να κατανοούν τα βασικά σημεία αποσπασμάτων από τηλεοπτικά ή ραδιοφωνικά προγράμματα σχετικά με θέματα της επικαιρότητας, εφόσον ο λόγος είναι απλός και καθαρός
6. «να αναγνωρίζουν το είδος ενός κειμένου και επιμέρους στοιχεία του περιβάλλοντος χρήσης του, τον συντάκτη, τον αποδέκτη, τον επικοινωνιακό σκοπό που εξυπηρετεί»
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
3. «να προτείνουν στον/στους συνομιλητή/ές τους λύσεις σχετικά με κάποιο πολύ απλό πρόβλημα, ακόμα και αν δεν έχουν την ευχέρεια να εμπλακούν σε εκτενή συζήτηση σχετικά με αυτές»
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
4. «να δίνουν στην ξένη γλώσσα περιφραστικούς ορισμούς εννοιών που τους δίνονται στα ελληνικά»

Επίπεδο Γλωσσομάθειας B1 Αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
4. να κατανοούν τα συμπεράσματα που ακολουθούν την έκθεση των νοημάτων σε ένα απλό άρθρο
7. να συνδέουν κατακερματισμένες φράσεις ή μέρη ενός κατακερματισμένου κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη εκείνα τα γλωσσικά στοιχεία που υπηρετούν τη συνοχή και τη συνεκτικότητά του, δηλαδή συνδέσμους (αλλά, επειδή, όταν κ.τλ.), επιρρηματικές φράσεις (πρώτα απ' όλα, αρχικά, στη συνέχεια, επιπλέον) ή ρηματικούς τύπους (τελειώνοντας, συνοψίζοντας) κ.τλ.

8. να συνδέουν διαφορετικά κείμενα ή τον τίτλο ενός κειμένου με τον υπότιτλο ή τον υπότιτλο με το αρχικό τμήμα ενός κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη νοηματικούς ή και γραμματικούς δείκτες
9. να τοποθετούν στη σωστή σειρά μέρη ενός κειμένου τα οποία εμφανίζονται ανακατεμένα, αναγνωρίζοντας την αλληλουχία των νοημάτων και λαμβάνοντας υπόψη γλωσσικά στοιχεία που διασφαλίζουν τη συνοχή του κειμένου
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
5. να αξιοποιούν έντυπα ή ηλεκτρονικά λεξικά και θησαυρούς προκειμένου να αφηγηθούν γραπτά μια προσωπική εμπειρία, χρησιμοποιώντας κατάλληλα λεξικά μέσα
8. να συνθέτουν ή να συνοψίζουν πληροφορίες από ποικίλες πηγές συντάσσοντας ένα νέο, ορθά δομημένο, συνεκτικό κείμενο
ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
2. να συμπεριλαμβάνουν σε κείμενο που συντάσσουν στην ξένη γλώσσα πληροφορίες από ένα ή περισσότερα ελληνόγλωσσα κείμενα, προσαρμόζοντας τις πληροφορίες σε νέο επικοινωνιακό περιβάλλον
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
4. να κατανοούν απλές οδηγίες εγχειριδίων χρήσης οικιακών ή άλλων συσκευών.
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
6. να συνοψίζουν ή να συνθέτουν τα κύρια σημεία ενός ή περισσοτέρων κειμένων που αφορούν σε οικεία θέματα (προσωπικά, επαγγελματικά, κοινωνικά)
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
2. να συμπεριλαμβάνουν σε προφορικό κείμενο που παράγουν στην ξένη γλώσσα πληροφορίες από ένα ή περισσότερα ελληνόγλωσσα γραπτά κείμενα, προσαρμόζοντας τις πληροφορίες σε νέο επικοινωνιακό περιβάλλον

Επίπεδο Γλωσσομάθειας B2
Αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
7. να κατανοούν γραπτές οδηγίες ή εντολές που μπορεί να περιέχουν ειδικές/τεχνικές πληροφορίες
8. να έχουν επίγνωση των γραμματικών μέσων σύνδεσης των προτάσεων (παρατακτική, υποτακτική σύνδεση) και της νοηματικής αλληλουχίας των μερών ενός κειμένου
10. να κρατούν γραπτές σημειώσεις στην ελληνική από κείμενο που διάβασαν ή άκουσαν στην ξένη γλώσσα.
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
4. να συντάσσουν μια έκθεση ή γραπτή αναφορά, παρουσιάζοντας με σαφήνεια τα κύρια και δευτερεύοντα στοιχεία του θέματος στο οποίο αφορά και διατυπώνοντας συμπεράσματα
8. να παρουσιάζουν περιληπτικά τα πιο σημαντικά σημεία ενός κειμένου, προσαρμόζοντας το κείμενο που παραγάγουν σε συγκεκριμένες συνθήκες επικοινωνίας ή επικοινωνιακό περιβάλλον
ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
5. να διατυπώνουν στην ξένη γλώσσα με διαφορετικό τρόπο ή διαφορετικό ύφος ένα προφορικό ή γραπτό μήνυμα στην ελληνική, χρησιμοποιώντας απλές γραμματικές δομές και πλούσιο λεξιλόγιο.
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
4. να κατανοούν κείμενα απλού ακαδημαϊκού λόγου (π.χ. διαλέξεις, συζητήσεις επιστημονικού περιεχομένου κ.τλ.) στα οποία μπορεί να γίνεται αναφορά σε αφηρημένες ή θεωρητικές έννοιες ή και σε τεχνικούς όρους
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
1. να περιγράφουν γεγονότα, καταστάσεις ή εμπειρίες, εκθέτοντας με σαφήνεια και λεπτομέρεια διαφορετικές πλευρές τους

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

3. να ανταλλάσσουν με τον/τους συνομιλητή/ές τους πληροφορίες που αντλούν από σύνθετα ελληνόγλωσσα κείμενα

Β. ΒΙΒΛΙΑ, ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ, ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με το Ωρολόγιο Πρόγραμμα των Γυμνασίων Ε.Α.Ε. (Υ.Α. 103849/Δ3/26-08-2021 (ΦΕΚ 4037/τ. Β'/02-09-2021), η Αγγλική Γλώσσα διδάσκεται στην Α', Β' και Γ' τάξη.

Για τη διδασκαλία της αξιοποιούνται τα εξής διδακτικά πακέτα:

Α' Γυμνασίου:

- Think Teen! 1st Grade of Junior High School, Student's Book & Workbook – Αρχάριοι
- Think Teen! 1st Grade of Junior High School, Student's Book & Workbook – Προχωρημένοι*

Β' Γυμνασίου:

- Think Teen! 2nd Grade of Junior High School, Student's Book/ Workbook – Αρχάριοι
- Think Teen! 2nd Grade of Junior High School, Student's Book/ Workbook – Προχωρημένοι*

Γ' Γυμνασίου:

- Think Teen! 3rd Grade of Junior High School, Student's Book & Workbook

*Επισημάνση: Στις Α' και Β' τάξεις Γυμνασίου οι εκπαιδευτικοί επιλέγουν το διδακτικό πακέτο Αρχαρίων ή Προχωρημένων σύμφωνα με το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του τμήματος. Εντούτοις, στις περιπτώσεις των σχολικών μονάδων όπου, βάσει αριθμού τμημάτων, δεν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις ο διαχωρισμός σε επίπεδα Αρχαρίων και Προχωρημένων για τη διδασκαλία της Αγγλικής στην Α' και Β' τάξη του Γυμνασίου, οι μαθητές/-ήτριες διδάσκονται τα διδακτικά πακέτα Προχωρημένων εκτός κι αν υποβληθεί από τη Διεύθυνση του σχολείου τεκμηριωμένο αίτημα (π.χ. χαμηλό επίπεδο γλωσσομάθειας, σημαντικός αριθμός μαθητών/-τριών με μαθησιακές δυσκολίες κ.ά.) για την ανάγκη διάθεσης του διδακτικού πακέτου Αρχαρίων.

Με βάση τα αναμενόμενα επίπεδα γλωσσομάθειας, όπως προβλέπονται στο ΕΠΣ-ΞΓ, στο τέλος της Γ' Γυμνασίου, οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να έχουν κατακτήσει επίπεδο γλωσσομάθειας B1+ και, ενδεικτικά, να είναι ικανοί/-ές:

- να κατανοούν και να παράγουν απλά δομημένα και σαφή κείμενα σχετικά με προσωπικά τους ενδιαφέροντα, όπως το σχολείο, ο ελεύθερος χρόνος, οι κοινωνικές σχέσεις, κ.λπ.,
- να αφηγούνται γεγονότα, να περιγράφουν εμπειρίες και προσωπικά σχέδια και να διατυπώνουν προσωπικές απόψεις,
- να συμμετέχουν, χρησιμοποιώντας την ξένη γλώσσα, σε καθημερινές περιστάσεις διαπροσωπικής επικοινωνίας,
- να παράγουν σύντομα και απλά δομημένα μηνύματα (στον γραπτό και τον προφορικό λόγο) στην ξένη γλώσσα, έχοντας ως ερέθισμα γραπτά κείμενα στην Ελληνική, ή και αντίστροφα.

Για τους/τις μαθητές/-ήτριες οι οποίοι/οποίες στο τέλος της Γ' Γυμνασίου θα έχουν κατακτήσει το επίπεδο B2-, ενδεικτικά, αναμένεται να είναι ικανοί/-ές:

- Να κατανοούν τις βασικές ιδέες/πληροφορίες σύνθετων κειμένων, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν αφηρημένες έννοιες σχετικές με ποικίλους τομείς κοινωνικής εμπειρίας ή και τεχνικές πληροφορίες (π.χ. πώς να χρησιμοποιήσει κάποιος μια ηλεκτρική συσκευή).
- Να παράγουν λεπτομερή, ορθά δομημένα και συνεκτικά κείμενα σχετικά με μια ευρεία γκάμα θεμάτων, αναπτύσσοντας κατάλληλη επιχειρηματολογία προκειμένου να υποστηρίξουν τις θέσεις τους ή αναφέροντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μιας άποψης.
- Να συζητούν στη γλώσσα-στόχο με σαφήνεια, με αμεσότητα και ευχέρεια για ζητήματα που αφορούν τους νέους και τους ενήλικες πολίτες της δικής τους ή μιας ξένης κοινωνίας.
- Να επιλέγουν πληροφορίες σχετικές με τον επικοινωνιακό τους στόχο από ένα ή περισσότερα κείμενα γραπτού ή προφορικού λόγου στην Ελληνική ώστε να παράγουν ένα σχετικά σύνθετο κείμενο στην ξένη γλώσσα ή αντίστροφα.

Γ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Οι μαθητές/-ήτριες προσέρχονται στην Α' τάξη των Γυμνασίων Ε.Α.Ε. με διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας στην αγγλική γλώσσα και με διαφορετικές εκπαιδευτικές και μαθησιακές ανάγκες. Κατά συνέπεια, κρίνεται απαραίτητο, κατά την έναρξη του σχολικού έτους, ο/η εκπαιδευτικός να αξιολογήσει το επίπεδο επάρκειας των μαθητών/-τριών στην αγγλική γλώσσα και να διαγνώσει τις μαθησιακές ανάγκες τους μέσω δοκιμασίας προσαρμοσμένης στις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και στις διαγνωσμένες γνωστικές τους δεξιότητες. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα είναι σε θέση να σχεδιάσει τη διδασκαλία του/της σύμφωνα με το επίπεδο των γνώσεων των μαθητών/-τριών κάθε τμήματος, τις δυνατότητες/ικανότητές τους, τις προέχουσες εκπαιδευτικές ανάγκες, την παρούσα επίδοση και τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους.

Για τη διενέργεια διαγνωστικής δοκιμασίας στην αγγλική γλώσσα μπορεί να αξιοποιηθεί η ιστοσελίδα του ΥΠΑΙΘΑ για το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ) <https://www.minedu.gov.gr/kpg-prostheta/kpg-themata> που περιέχει θέματα περασμένων ετών της διαβαθμισμένης εξέτασής του, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της διάγνωσης του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών.

Προκειμένου ο/η εκπαιδευτικός να προσαρμόζει την εκπαιδευτική διαδικασία στο επίπεδο γλωσσομάθειας, το προφίλ και τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/-τριών του/της, προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να υιοθετεί πρακτικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη και το επιμορφωτικό υλικό για τη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ)³ (<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/view.php?id=22>).

Δεδομένων των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών/-τριών των Γυμνασίων Ε.Α.Ε., προτείνεται η διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας να γίνεται με τμηματικό, προσαρμοσμένο και εύληπτο τρόπο. Η επιπλέον χρήση πολυαισθητηριακών μεθόδων, απεικονίσεων, νοητικών χαρτών, σωματικών κινήσεων, εκπαιδευτικού δράματος κρίνεται ότι θα ενισχύσουν τη μαθησιακή διαδικασία. Ωστόσο, ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι σε ετοιμότητα άμεσης αναπροσαρμογής του τρόπου ή της μεθόδου ή του υλικού διδασκαλίας, ανάλογα με τα ιδιαίτερα/ιδιογραφικά χαρακτηριστικά των μαθητών/-τριών ή ανάλογα με το προφίλ του/της κάθε μαθητή/-ήτριας.

³ Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στα νέα ΠΣ των Ξένων Γλωσσών του 2016: ΕΠΣ-ΞΓ/Θεωρητικό Πλαίσιο.

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, συστήνεται ο/η εκπαιδευτικός να αξιολογεί διαμορφωτικά τη μαθησιακή πρόοδο στην Αγγλική Γλώσσα και, εφόσον κριθεί απαραίτητο, να είναι σε θέση να αναδιαμορφώσει το διδακτικό του/της σχεδιασμό, επαναπροσδιορίζοντας τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους του/της. Προτείνεται, ταυτόχρονα, να λαμβάνει υπόψη το γνωστικό προφίλ των μαθητών/-τριών, τις τοπικές συνθήκες του συγκεκριμένου σχολικού πλαισίου, τις υποστηρικτικές υπηρεσίες που παρέχονται στους/στις μαθητές/-ήτριες εντός ή και εκτός σχολείου.

Δ. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Δεδομένου ότι το διδακτικό εγχειρίδιο δεν αποτελεί το μόνο εργαλείο της διδασκαλίας του/της, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να εμπλουτίζει το περιεχόμενο της διδασκαλίας του/της με διδακτικό υλικό που θα παραγάγει, με βάση τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών/-τριών, αξιοποιώντας:

α) Το επιμορφωτικό και εκπαιδευτικό υλικό που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών στο ΕΠΣ-ΞΓ και τη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία⁴ το οποίο περιλαμβάνει διδακτικές προτάσεις όπως εκπαιδευτικά σενάρια σε ψηφιακή και εκτυπώσιμη μορφή (<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=8>).

β) Το εκπαιδευτικό και διδακτικό υλικό που έχει εκπονηθεί στο πλαίσιο άλλων δράσεων του ΙΕΠ όπως για παράδειγμα τα διδακτικά σενάρια για την αξιοποίηση των τεχνών στην ξενόγλωσση εκπαίδευση⁵ (<https://www2.iep.edu.gr/el/deltia-typou-genika/didaktika-senaria-oi-texnes-sti-glossiki-ekpaidefsi-k-senes-glosses>).

Επίσης, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να εμπλουτίζει το περιεχόμενο του διδακτικού υλικού, αξιοποιώντας ψηφιακά αποθετήρια και περιβάλλοντα που φιλοξενούν μαθησιακά αντικείμενα και διδακτικά σενάρια σε εκτυπώσιμη και ψηφιακή μορφή. Παρατίθενται ενδεικτικές πηγές αναζήτησης και αξιοποίησης εκπαιδευτικού υλικού στη διδακτική/μαθησιακή διαδικασία:

α) Τα ψηφιακά αποθετήρια του «Φωτόδεντρου», του Εθνικού Συσσωρευτή Εκπαιδευτικού Περιεχομένου (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/>) δίνουν τη δυνατότητα αναζήτησης και αξιοποίησης ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Το **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Σενάρια** (<https://photodentro.edu.gr/ls/>), φιλοξενεί δομημένα εκπαιδευτικά σενάρια με μαθησιακές δραστηριότητες που αναπτύσσονται και δημοσιεύονται από την εκπαιδευτική κοινότητα, ακολουθώντας τις πρότυπες δομές εκπαιδευτικών σεναρίων και τις στοχευμένες οδηγίες και παιδαγωγικές κατευθύνσεις που παρέχονται (LS Templates).
- Το **Φωτόδεντρο Μαθησιακά Αντικείμενα** (<http://photodentro.edu.gr/lor/>) φιλοξενεί Μαθησιακά Αντικείμενα (Μ.Α.), όπως εκπαιδευτικά σενάρια, παιχνίδια, δραστηριότητες, ασκήσεις, τεστ, τα οποία μπορούν να συνδυαστούν με πολλούς διαφορετικούς τρόπους για να δημιουργηθούν διδακτικά σενάρια και δραστηριότητες. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δουν γενικές πληροφορίες και να επιλέξουν τρόπους χρήσης ή διαμοιρασμού. Αξιοποιώντας Μ.Α. από άλλα γνωστικά αντικείμενα, μπορεί να υιοθετηθεί και η διαθεματική προσέγγιση στη διδασκαλία.

⁴ «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στα Νέα Προγράμματα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών – Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ) και Προγράμματα Εκμάθησης Αγγλικής στην Πρώμη Παιδική Ηλικία (ΠΕΑΠ)», στο πλαίσιο της Πράξης «Παρεμβάσεις επιμόρφωσης για την ενίσχυση των σχολικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5004204.

⁵ Επιστημονική Διημερίδα: «Οι Τέχνες στη Γλωσσική εκπαίδευση». Διδακτικά Σενάρια: α) Γλώσσα-Νεοελληνική Γλώσσα, β) Ξένες Γλώσσες. 26-27 Ιουνίου 2019, 2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας.

- Το **Φωτόδεντρο e-γλικο χρηστών** (<http://photodentro.edu.gr/ugc/>), φιλοξενεί επίσης Μ.Α. διαφόρων τύπων, ενώ οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αναρτούν επώνυμα και το δικό τους εκπαιδευτικό ψηφιακό περιεχόμενο, να αξιολογούν το υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό, να αλληλεπιδρούν και να αναζητούν ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο άλλων χρηστών.
- Το **Φωτόδεντρο Ανοικτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές** (<http://photodentro.edu.gr/oep/>) φιλοξενεί εκπαιδευτικές πρακτικές, οι οποίες έχουν εφαρμοστεί στο πλαίσιο βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων διδακτικών παρεμβάσεων. Αν και οι εκπαιδευτικές πρακτικές που αφορούν την ξένη γλώσσα στο Δημοτικό είναι περιορισμένες, εκπαιδευτικές πρακτικές άλλων γνωστικών αντικειμένων μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της διαθεματικότητας.
- Το **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Βίντεο** (<http://photodentro.edu.gr/video/>) φιλοξενεί συλλογές εκπαιδευτικών βίντεο μικρής διάρκειας, τα οποία μπορούν να συμπληρώσουν μια εκπαιδευτική δραστηριότητα. Βίντεο στην ελληνική γλώσσα μπορούν να αξιοποιηθούν για δραστηριότητες διαμεσολάβησης.
- Το **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικό Λογισμικό** (<https://photodentro.edu.gr/edusoft/>) φιλοξενεί εκπαιδευτικά λογισμικά και πακέτα με εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Διαθέτει εκπαιδευτικά λογισμικά και πακέτα, που αναπτύχθηκαν, προσαρμόστηκαν ή εξελληνίστηκαν στο πλαίσιο έργων του ΥΠΑΙΘΑ ή φορέων του, ή άλλων προϊόντων εκπαιδευτικού λογισμικού που διαθέτουν σφραγίδα ποιότητας, που διατίθενται ελεύθερα προς την εκπαιδευτική κοινότητα.
- Το **Φωτόδεντρο Πολιτισμός** (<http://photodentro.edu.gr/cultural/>) είναι ένας θεματικός συσσωρευτής πολιτισμικών εκπαιδευτικών πόρων που συγκεντρώνει και παρέχει ενοποιημένη αναζήτηση σε χιλιάδες επιλεγμένους ψηφιακούς πόρους από πολιτισμικές συλλογές που βρίσκονται είτε στην Ευρωπαϊκή Πύλη πολιτισμικού περιεχομένου "Europeana" (<https://www.europeana.eu/el>) είτε σε ψηφιακά αποθετήρια μουσείων ή άλλων φορέων. Σε όλους τους ψηφιακούς πόρους έχει γίνει πρόσθετος παιδαγωγικός/εκπαιδευτικός μετασχηματισμός ώστε να διευκολυνθεί η αξιοποίησή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Το **Φωτόδεντρο Διαδραστικά Σχολικά Βιβλία** (<http://ebooks.edu.gr/ebooks/>) αποτελεί ένα περιβάλλον αναζήτησης σχολικών βιβλίων και μαθημάτων με λέξεις-κλειδιά και ποικίλα φίλτρα (εκπαιδευτική βαθμίδα, τάξη, τύπος βιβλίου, θεματολογία/γνωστικό αντικείμενο). Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αναζητήσει στις σελίδες των εμπλουτισμένων βιβλίων τα ενεργά εικονίδια που ανοίγουν παιχνίδια, βίντεο κλπ. και να τα αξιοποιήσει στη μαθησιακή διαδικασία.
- Για τα βιβλία **Think Teen!** έχει γίνει ηχογράφηση των κειμένων για τις ασκήσεις κατανόησης προφορικού λόγου (listening activities). Τα ηχητικά αρχεία καταχωρίστηκαν ως απλά Μ.Α. μέσω ειδικής εφαρμογής η οποία σχεδιάστηκε για τον σκοπό αυτό και περιλαμβάνει ένα ηχητικό αρχείο με την απομαγνητοφώνησή του σε γραπτό κείμενο. Για τις ανάγκες των βιβλίων Think Teen! έχουν εκπονηθεί επίσης αντίστοιχα γλωσσάρια (Glossaries). Τα εν λόγω γλωσσάρια είναι προσβάσιμα μέσα από τα διαδραστικά βιβλία ανά μάθημα, αλφαβητικά και σε εκτυπώσιμη μορφή.
- Στο **Μικρότοπο «Φωτόδεντρο Αγγλική Γλώσσα»** (ή «**Τα Αγγλικά στο Ψηφιακό Σχολείο**») (<https://micro.photodentro.edu.gr/english/>) υπάρχει ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο για τον εμπλουτισμό των σχολικών εγχειριδίων της Αγγλικής, συγκεκριμένα, το σύνολο των μαθησιακών αντικειμένων (ενημερωτικά, διδακτικά, βιωματικά και διερευνητικά), τα οποία συγκεντρώθηκαν από τα διαδραστικά εγχειρίδια και τα αποθετήρια «Φωτόδεντρο Μαθησιακά Αντικείμενα» και «Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Βίντεο». Ο Μικρότοπος περιλαμβάνει συλλογές του ψηφιακού σχολείου (<https://micro.photodentro.edu.gr/english/syloges-psifiakoy-scholeiou/>) όπως ηχητικά αποσπάσματα, ψηφιακές αφηγήσεις, εικονογραφημένα λεξικά, γλωσσάρια, listening, reading και writing apps, υλικό για το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας κ.λπ. Υπάρχει επίσης και ένας χρήσιμος οπτικοποιημένος οδηγός (<https://micro.photodentro.edu.gr/english/mindmaps/>) που

ενημερώνει σε ποιο σημείο των διαδραστικών βιβλίων βρίσκεται ο κάθε ψηφιακός πόρος. Ο οδηγός αυτός μπορεί να αποθηκευτεί και σε μορφή pdf. Τέλος, ο Μικρότοπος προσφέρει πρόσβαση και σε άλλες συλλογές (π.χ. British Council) και μικροσενάρια.

β) Η πλατφόρμα «**Αίσωπος**» (<http://aesop.iep.edu.gr/>) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο εργαλείο για την χρήση, ανάπτυξη, σχεδίαση, υποβολή και αξιολόγηση ψηφιακών διδακτικών σεναρίων. Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της διαθεματικότητας μπορούν να αξιοποιηθούν ψηφιακά σενάρια και άλλων γνωστικών αντικειμένων.

γ) Η βιβλιοθήκη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων «**Ιφιγένεια**» (<https://ifigeneia.cti.gr>) περιλαμβάνει εκπαιδευτικό υλικό για την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πρόκειται για υλικό που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των προγραμμάτων επιμόρφωσης Β' επιπέδου ΤΠΕ και συμπεριλαμβάνει ενότητες για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών.

Επιπλέον, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει υλικό από τις εξής πηγές:

- Το **Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης** (<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/analytika-programmata-eidikhs-agwghs-kai-ekpaideushs>)
- Την ιστοσελίδα του **Παιδαγωγικού Ινστιτούτου** (<http://www.pi-schools.gr/software/gymnasio/>) όπου φιλοξενείται λογισμικό, με ενδεικτικά σχέδια μαθήματος και σχέδια εργασίας/δράσης (projects), για το μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο, το οποίο μπορεί ενδεικτικά να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και της εξατομικευμένης μάθησης.

Προτείνεται επίσης ο εμπλουτισμός του περιεχομένου της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας μέσω της αξιοποίησης κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού από έγκριτες έντυπες και ηλεκτρονικές εκπαιδευτικές και επιστημονικές πηγές, από την Ελλάδα και το εξωτερικό (π.χ. BBC, British Council κ.α.) κατά την κρίση του/της εκπαιδευτικού, μετά από έλεγχο της παιδαγωγικής καταλληλότητάς του, και σύμφωνα με τις ανάγκες της τάξης, στο πλαίσιο ανανέωσης των ηλεκτρονικών πηγών οι οποίες αναφέρονται στα σχολικά εγχειρίδια.

Στην περίπτωση αξιοποίησης διδακτικών σεναρίων από ψηφιακά αποθετήρια, προτείνεται η προσαρμογή του σεναρίου από τον/την εκπαιδευτικό σύμφωνα με τις διδακτικές, παιδαγωγικές, μαθησιακές και άλλες ανάγκες των μαθητών/-τριών του/της. Για την προσαρμογή του διδακτικού σεναρίου από τον/την εκπαιδευτικό λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένα κριτήρια: το θέμα, ο γενικός σκοπός και οι επιμέρους στόχοι του σεναρίου, οι γραμματισμοί και οι δεξιότητες που αναπτύσσονται, το προφίλ των μαθητών/-τριών στους/στις οποίους/οποίες απευθύνεται, το εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο ή ψηφιακό), η ψηφιακή υποδομή και τα μέσα που απαιτούνται, η μεθοδολογία και οι τεχνικές διδασκαλίας που ακολουθούνται, η οργάνωση της τάξης και οι ρόλοι του/της εκπαιδευτικού και των μαθητών/-τριών, καθώς και ο τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών/-τριών. Τόσο για την προσαρμογή όσο και για τη δημιουργία ενός διδακτικού σεναρίου, προτείνεται η επιλογή δραστηριοτήτων βιωματικής και διερευνητικής μάθησης, κατάλληλων για την ηλικία των μαθητών/-τριών, ώστε να διασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή τους στις διδακτικές και μαθησιακές διεργασίες, καθώς και δραστηριοτήτων που τους/τις καλλιεργούν συναισθηματικά, διανοητικά και ψυχοκοινωνικά και τους/τις βοηθούν να διαμορφώσουν θετικές συνήθειες, στάσεις και αξίες. Επίσης, θα πρέπει να υιοθετούνται παιδαγωγικές αρχές και διδακτικές τεχνικές οι οποίες θα προσελκύουν το ενδιαφέρον των μαθητών/-τριών, θα ενισχύουν την αυτονομία και την αυτενέργεια τους, αλλά και την ανάπτυξη της συνεργασίας και της κοινωνικότητάς τους, την ικανότητα εξεύρεσης λύσεων, καθώς και την ανακάλυψη της γνώσης από τους ίδιους/τις ίδιες. Προκειμένου οι θεματικές και οι

δραστηριότητες των σεναρίων να προσελκύουν το ενδιαφέρον και να έχουν νόημα για τους/τις μαθητές/-ήτριες, θα πρέπει να συνδέονται με την καθημερινή ζωή και τις κοινωνικές καταστάσεις και να διαθέτουν στοιχεία διαθεματικότητας.

Στο πλαίσιο του διδακτικού σχεδιασμού οι εκπαιδευτικοί, προκειμένου να αξιοποιήσουν τις προτεινόμενες ιστοσελίδες από το διδακτικό υλικό ή/και τα διδακτικά βιβλία, καθώς και πηγές του διαδικτύου γενικότερα, πρέπει να προβαίνουν σε επανέλεγχο της εγκυρότητας ή της λειτουργικότητάς τους, διότι ενδέχεται λόγω του δυναμικού τους χαρακτήρα ορισμένες από αυτές να είναι ανενεργές ή να οδηγούν σε διαφορετικό περιεχόμενο.

Ακολουθεί ενότητα για την αξιοποίηση των **διαδραστικών συστημάτων** διδασκαλίας και μάθησης για τις ξένες γλώσσες.

ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

Εισαγωγή

Τα διαδραστικά συστήματα αποτελούνται από διαδραστικό πίνακα με οθόνη αφής, ηλεκτρονικό υπολογιστή, ειδικό λογισμικό, υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό, καθώς και σχέδια μαθημάτων με δυνατότητα εμπλουτισμού. Ο διαδραστικός πίνακας ενοποιεί τις λειτουργίες του συμβατικού πίνακα με τις λειτουργίες που προσφέρει ένα υπολογιστικό σύστημα, όταν προβάλλεται το περιεχόμενο του μέσω βιντεοπροβολέα. Ο διαδραστικός πίνακας επιτρέπει στον χρήστη να επιτελέσει βασικές λειτουργίες, όπως αυτές που παρέχει ο παραδοσιακός λευκοπίνακας (γράψιμο, σβήσιμο), καθώς και νέες λειτουργίες (αντιγραφή τμήματος της οθόνης, σημειώσεις, αποθήκευση κειμένου ή εικόνας, αποστολή αρχείων κ.λπ.), καθώς λειτουργεί ως οθόνη του υπολογιστή.

Τα διαδραστικά συστήματα διαθέτουν μια μεγάλη γκάμα εργαλείων και περιεχομένου, μπορούν να προβάλλουν ψηφιακό υλικό και επιτρέπουν τη χρήση εφαρμογών και λογισμικών όπως ένα τάμπλετ ή ένας υπολογιστής. Η αξιοποίησή τους στην διδασκαλία των ξένων γλωσσών μπορεί να ενισχύσει τη διαδραστικότητα, να προάγει καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και να προωθήσει τη μαθητοκεντρική προσέγγιση. Η αλληλεπίδραση των μαθητών/-τριών με διαδραστικό, πολυτροπικό και πολυμεσικό περιεχόμενο, ψηφιακό υλικό, πολυμέσα και δικτυακούς τόπους, ενισχύει το ενδιαφέρον τους για μάθηση και ενθαρρύνει την ενεργή συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ εξοικειώνει περαιτέρω τους μαθητές με την τεχνολογία και συντελεί στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, της δημιουργικότητας, της συνεργασίας και της δυνατότητας επίλυσης προβλημάτων.

Η αξιοποίηση των διαδραστικών συστημάτων διδασκαλίας και μάθησης δεν μπορεί από μόνη της να αποτελέσει καταλύτη για την αλλαγή του εκπαιδευτικού παραδείγματος, να αλλάξει δηλαδή τις ισχύουσες διδακτικές πρακτικές και μαθησιακές εμπειρίες. Για να είναι αποτελεσματική η χρήση τους

και να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι, σημασία έχει ο τρόπος με τον οποίο ενσωματώνονται σε οποιαδήποτε διδασκαλία, και επομένως, η παιδαγωγική προσέγγιση στην οποία στηρίζονται.

Προτάσεις διδακτικής αξιοποίησης

1. Τα διαδραστικά συστήματα ως διδακτικά και μαθησιακά περιβάλλοντα μπορούν να αξιοποιηθούν σε παραδοσιακές προσεγγίσεις διδασκαλίας ως εποπτικό μέσο ώστε η διδασκαλία να αποκτήσει πολυτροπικά χαρακτηριστικά, να διαφωτίσει κάποια σημεία της ύλης και να προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών/-τριών ενώ σε σύγχρονες προσεγγίσεις διδασκαλίας ως μέσο για την αλλαγή των ρόλων των εκπαιδευτικών αλλά και των μαθητών/-τριών στους/στις οποίους/-ες δίνεται χρόνος, χώρος και πρωτοβουλία ώστε να συμμετέχουν πιο ενεργά και δημιουργικά στη μαθησιακή διαδικασία και στην οικοδόμηση της γνώσης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

α) Στη διαδραστική οθόνη μπορούν να προβάλλονται τα ψηφιακά εμπλουτισμένα διαδραστικά σχολικά βιβλία (σε μορφή pdf/html) από το Ψηφιακό Σχολείο (<http://ebooks.edu.gr/>) και το ψηφιακό υλικό που διατίθεται σε αυτά όπως παρουσιάσεις, ασκήσεις, εκπαιδευτικά παιχνίδια, βίντεο, ηχητικά αποσπάσματα, χάρτες, εικονογραφημένα λεξικά, γλωσσάρια κ.α. καθώς επίσης και μαθησιακά αντικείμενα από το Φωτόδεντρο και άλλα εγκεκριμένα αποθετήρια εκπαιδευτικού υλικού.

β) Στη διαδραστική οθόνη μπορεί να προβάλλεται ψηφιακό υλικό, όπως κείμενα, παρουσιάσεις, βίντεο, εικόνες, ιστοσελίδες, το οποίο επιλέγει ο/η εκπαιδευτικός για να ενισχύσει την κατανόηση και εμπέδωση ποικίλων γλωσσικών φαινομένων, επικοινωνιακών λειτουργιών και την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσα από πολλαπλές πηγές. Για παράδειγμα, μπορούν να προβληθούν:

☞ Κείμενα, απλά γραπτά ή πολυτροπικά, επιλογής των εκπαιδευτικών ή παραγωγής των μαθητών/-τριών, προκειμένου οι μαθητές/-ήτριες να τα επεξεργαστούν στην ολομέλεια ή σε ομάδες, να συζητήσουν θέματα σχετικά με τη γλώσσα και το περιεχόμενο, να εντοπίσουν τα πιο σημαντικά και ενδιαφέροντα στοιχεία σχετικά με το θέμα του κειμένου, να αξιολογήσουν τις πληροφορίες που παρουσιάζονται και να προβούν σε τυχόν αλλαγές/διορθώσεις κάνοντας χρήση των εργαλείων του διαδραστικού πίνακα (προσθήκη σχολίων, χρωματικών επισημάνσεων, υπογράμμισης κ.ά.). Ακόμα, μπορεί να γίνει σύγκριση κειμένων, με τη λειτουργία «διαμοιρασμός οθόνης», προκειμένου να αναδειχθούν διαφορετικές προσεγγίσεις και οπτικές, κειμενικά χαρακτηριστικά και σημειωτικοί πόροι εμπλουτισμού των κειμένων.

☞ Βίντεο που παρουσιάζουν με κατάλληλο τρόπο πληροφορίες σχετικά με πολιτισμικά, ιστορικά, γεωγραφικά κ.ά. στοιχεία της ξένης γλώσσας ή σχετικά με διάφορες θεματικές όπως διατροφή, άθληση, εργασία, περιβάλλον κ.α. που σχετίζονται με αντίστοιχες ενότητες του διδακτικού υλικού, ως μέσο για την απόκτηση περαιτέρω γνώσεων γύρω από τα θέματα αυτά. Επίσης, μπορούν να προβληθούν βίντεο με περιεχόμενο προφορικής αλληλεπίδρασης στην ξένη γλώσσα (αποσπάσματα αυθεντικής επικοινωνίας). Τα βίντεο αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν ως αφόρμηση για πραγματοποίηση δραστηριοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου καθώς και ομαδοσυνεργατικών και διερευνητικών εργασιών.

γ) Οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν για τη διενέργεια και δημιουργία διαδραστικών ασκήσεων κλειστού τύπου όπως αντιστοίχισης, συμπλήρωσης κενών, πολλαπλής επιλογής κ.ά. με την αξιοποίηση κάποιου ελεύθερου λογισμικού από το διαδίκτυο ή των εργαλείων που βρίσκονται στις ψηφιακές πλατφόρμες e-class και e-me (π.χ. e-me content). Καθώς οι ασκήσεις είναι πολυτροπικές βοηθούν στην καλύτερη κατανόηση και κινητοποιούν τους/τις μαθητές/-ήτριες. Επίσης, μπορεί να γίνει παράλληλη χρήση λεξικών ή γλωσσαρίων ενώ υπάρχει και ανατροφοδότηση οπότε οι μαθητές/-

ήττριες μπορούν να ενημερωθούν άμεσα για τις απαντήσεις τους και να δουν το τελικό τους «σκορ». Επιπλέον, οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν επικουρικά για τη διενέργεια ανοικτών δραστηριοτήτων όπως ιστοεξερευνήσεις και εκπαιδευτικά παιχνίδια που βρίσκονται στα ψηφιακά εμπλουτισμένα σχολικά βιβλία ή για την αναζήτηση και αξιοποίηση πληροφοριών από το διαδίκτυο ή για τον καταγισμό ιδεών από όλους τους/τις μαθητές/-ήττριες.

2. Τα διαδραστικά συστήματα μπορούν να αξιοποιηθούν για την ενίσχυση των δεξιοτήτων ψηφιακού γραμματισμού των μαθητών/-τριών στο πλαίσιο εκμάθησης της ξένης γλώσσας. Ειδικότερα, οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν για την από κοινού σύνθεση, επεξεργασία και χρήση ψηφιακών πολυτροπικών και πολυμεσικών κειμένων, παρουσιάσεων καθώς και άλλων σύγχρονων μορφών ψηφιακών κειμενικών ειδών (πληροφοριογραφήματα, χρονογραμμές, ψηφιακές αφίσες, εννοιολογικοί χάρτες, ψηφιακές αφηγήσεις κ.ά.) με τη χρήση αντίστοιχων ψηφιακών μέσων και εργαλείων. Για παράδειγμα, μπορεί να διευκολυνθεί η από κοινού σύνθεση ή επεξεργασία ενός ψηφιακού «κειμένου» που να σχετίζεται με το περιεχόμενο μίας ενότητας του σχολικού βιβλίου και ο εμπλουτισμός του με ψηφιακούς πόρους όπως σταθερές ή κινούμενες εικόνες, γραφήματα, βίντεο, συνδέσμους στο διαδίκτυο κ.ά.

3. Τα διαδραστικά συστήματα μπορούν να αξιοποιηθούν για την ενίσχυση των δεξιοτήτων κριτικού γραμματισμού των μαθητών/-τριών στο πλαίσιο εκμάθησης της ξένης γλώσσας. Ειδικότερα, οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν για να συμβάλουν στην ανάπτυξη της κριτικής στάσης που πρέπει να υιοθετήσουν οι μαθητές/-ήττριες απέναντι στα ψηφιακά περιβάλλοντα και στο διαδίκτυο γενικότερα, όπως η αξιολόγηση των πληροφοριών που αναζητούν στο διαδίκτυο καθώς και ζητήματα ασφάλειας και ψηφιακής πολιτεότητας. Επίσης, μπορούν να συμβάλουν στην διερεύνηση του τρόπου αξιοποίησης των ψηφιακών πόρων και την ανάπτυξη των μεταγνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών/-τριών. Για παράδειγμα, ηλεκτρονικά λεξικά και σώματα κειμένων (συμφραστικοί πίνακες) καθώς και άλλες συναφείς εφαρμογές μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάδειξη των επιμέρους σημασιών ή αποχρώσεων του λεξιλογίου της ξένης γλώσσας σε σύγκριση με την ελληνική καθώς και τη μελέτη γλωσσικών (γραμματικοσυντακτικών, σημασιολογικών και πραγματολογικών) φαινομένων καθώς αυτά τα ψηφιακά περιβάλλοντα προσφέρουν στους μαθητές/-ήττριες πρόσβαση σε αυθεντικά γλωσσικά δεδομένα και παραδείγματα χρήσης της γλώσσας και συνεπώς ευνοούν τη διερευνητική μάθηση και τη διενέργεια προφορικών και γραπτών εργασιών.

4. Τα διαδραστικά συστήματα μπορούν να διευκολύνουν την υλοποίηση σχολικών δραστηριοτήτων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων σε συνεργασία με άλλα σχολεία της Ελλάδας αλλά και διεθνών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων συνεργασίας μαθητών/-τριών (π.χ. eTwinning, Erasmus κ.ά.) καθώς μπορούν να αξιοποιηθούν για τη διεξαγωγή τηλεδιασκέψεων με το συνεργαζόμενο σχολείο ή τάξη του εσωτερικού ή του εξωτερικού.